



**DOĞU VE GÜNEYDOĞU
ANADOLU BÖLGELERİ
SEÇMEN EĞİLİMİ VE
GÜNDEM SAHA
ARAŞTIRMA RAPORU
-Özet-**

Eylül 2022

Yöntem ve Amaç

Sosyo Politik Saha Araştırmaları Merkezi **26-30 Ağustos 2022** tarihleri arasında, seçim gündemine ve seçmen davranışlarına ilişkin Doğu ve Güneydoğu Bölgesi içinde yer alan **16 kentte** saha araştırması gerçekleştirmiştir.

Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Van, Batman, Siirt, Şırnak, Hakkâri, Ağrı, Muş, Bingöl, Bitlis, Adıyaman, Kars, Dersim ve Iğdır kentlerinde gerçekleşen anket çalışmasının örnekleme **TÜİK 2021 nüfus verileri** dikkate alınarak; **%3 hata payı ile %98 güven aralığına** göre hesaplanmıştır. Basit tesadüfi yöntemle gerçekleşen anket çalışması **1501 hanede, yüz yüze** gerçekleştirilmiştir.

Yüz yüze gerçekleşen saha araştırmasının sonuçlarında dikkat çeken kimi verileri özetleyecek olursak;

%50,9'u **Erkek**, %49,1'i **Kadın** görüşmecilerden oluşan araştırma grubuna Türkiye'nin öncelikli Sorununun ne olduğu sorulmuştur.

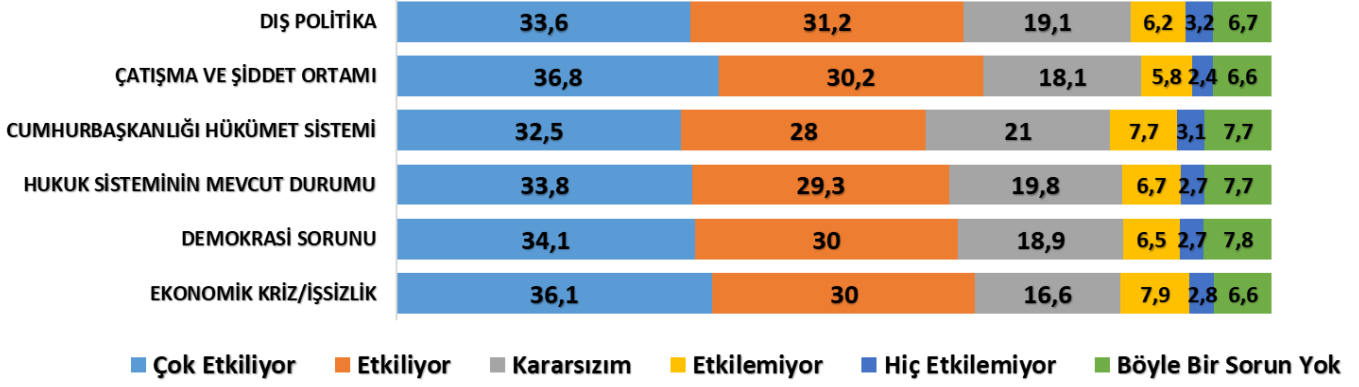
Sizce Türkiye'nin en önemli sorunu nedir? (%)



“ Görüşmecilerin %71,6'sı **Ekonomik Kriz/ İşsizlik**, %9,3'ü **Kürt Sorunu**, %3'ü **Eğitim Sistemi**, %2,9'u **Cumhurbaşkanlığı Sistemi**, %2,5'i **Hukuk Sisteminin Mevcut Durumu**, %2,4'ü **Demokrasinin Olmaması**, %2,2'si **Muhalefetsizlik**, %2,1'i **Mülteci Sorunu** derken; **Kürt sorununu** en büyük sorun olarak tarifleyenlerin oranında ciddi **artışlar** görülmüştür.

Kürt Sorununun Aşağıdaki Sorunlara Ne Ölçüde Etki Ettiğini Düşünüyorsunuz?

“ Kürt sorununun ülkenin temel sorunlarına etkisini ölçmek için bir dizi soru sorulmuştur. Buna göre 6 başlıkta sorulan sorulara katılımcıların yanıtları grafikleştirilmiştir.



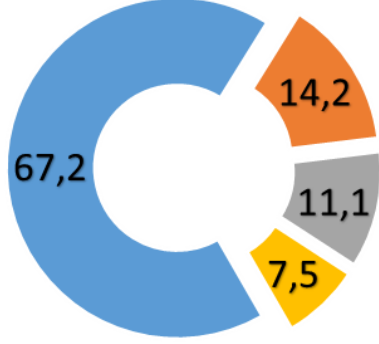
“ Kürt Sorununun Ekonomik Kriz/İşsizlik Sorununa Ne Ölçüde Etki Ettiğini Düşünüyorsunuz?” sorusuna görüşmecilerin toplamda %66,1’i **etkiliyor** derken, %6,6’sının “**Böyle Bir Sorun Yok**” demesi dikkat çekmiştir.

“ Kürt Sorununun Demokrasi Sorununa Ne Ölçüde Etki Ettiğini Düşünüyorsunuz?” sorusuna toplamda %64,1’i **etkiliyor**,

“ Kürt Sorununun Hukuk Sistemi Sorununa Ne Ölçüde Etki Ettiğini Düşünüyorsunuz?” sorusuna toplamda % 63,1’i **etkiliyor**,

“ Kürt Sorununun Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Sorununa Ne Ölçüde Etki Ettiğini Düşünüyorsunuz?” sorusuna toplamda %60,5’i **etkiliyor** yanıtları verilmiştir.

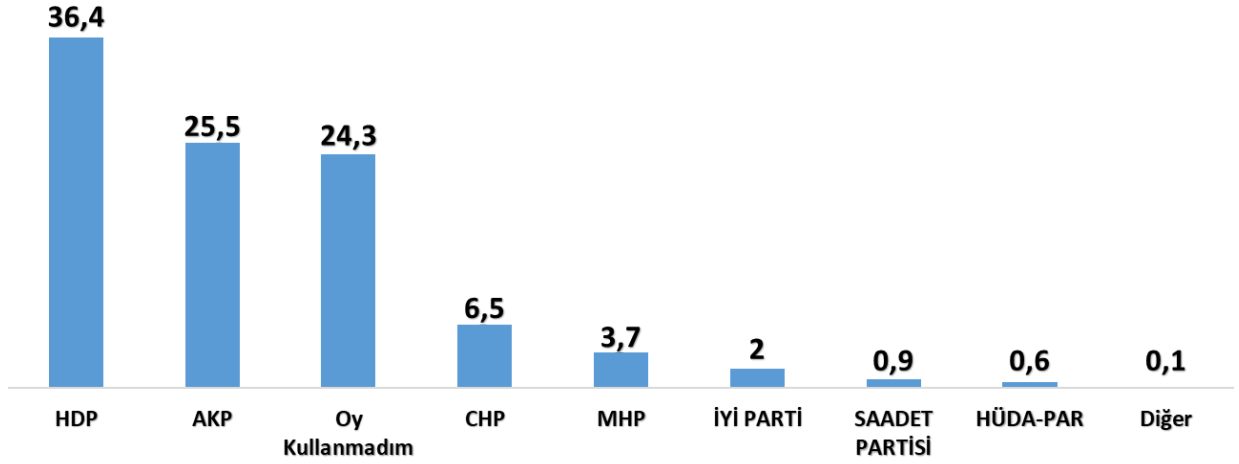
Çatışma ve şiddet politikaları ile sınır ötesi operasyonların mevcut ekonomik krizi etkilediğini düşünüyor musunuz? (%)



“Çatışma ve Şiddet Politikaları ile Sınır Ötesi Operasyonların Mevcut Ekonomik Krizi Etkilediğini Düşünüyor Musunuz?” sorusuna araştırma grubunun %67,2’sinin **Evet**, %14,2’sinin **Hayır**, %11,1’inin **Kismen** dediği görülmüştür.

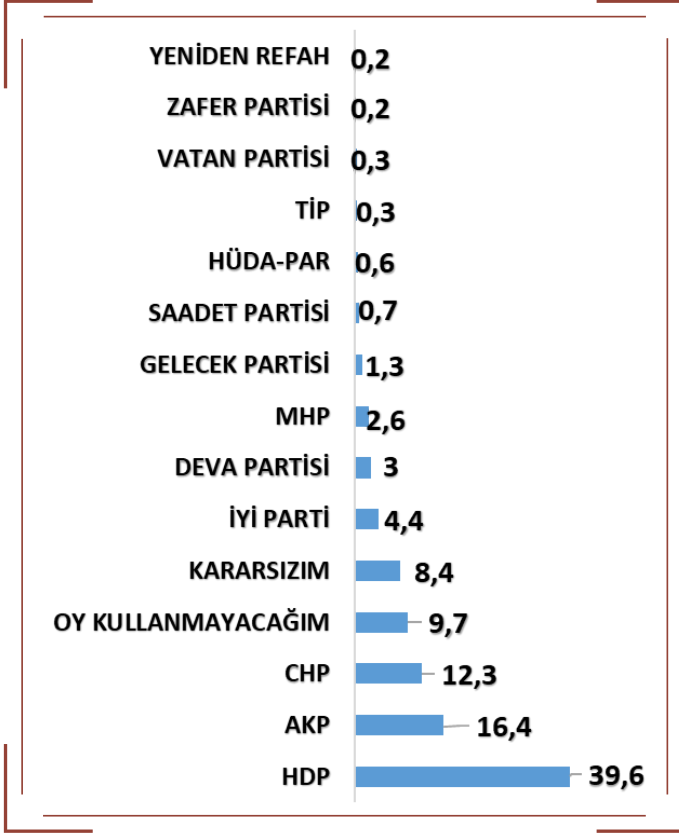
■ Evet ■ Hayır ■ Kismen ■ Kararsızım

24 Haziran 2018’de gerçekleşen genel seçimlerde hangi partiye oy verdiniz? (%)



“24 Haziran 2018’de Gerçekleşen Genel Seçimlerde Hangi Partiye Oy Verdiniz?” sorusuna Araştırma grubunun %36,4’ü **HDP**, %25,5’i **AKP**, %6,5’i **CHP**, %3,7’si **MHP**, %2’si **İYİ Parti**, %0,9’u **Saadet Partisi**, %0,6’sı **Hüda-Par** ve %24,3’ü ise **Oy Kullanmadım** demiştir.

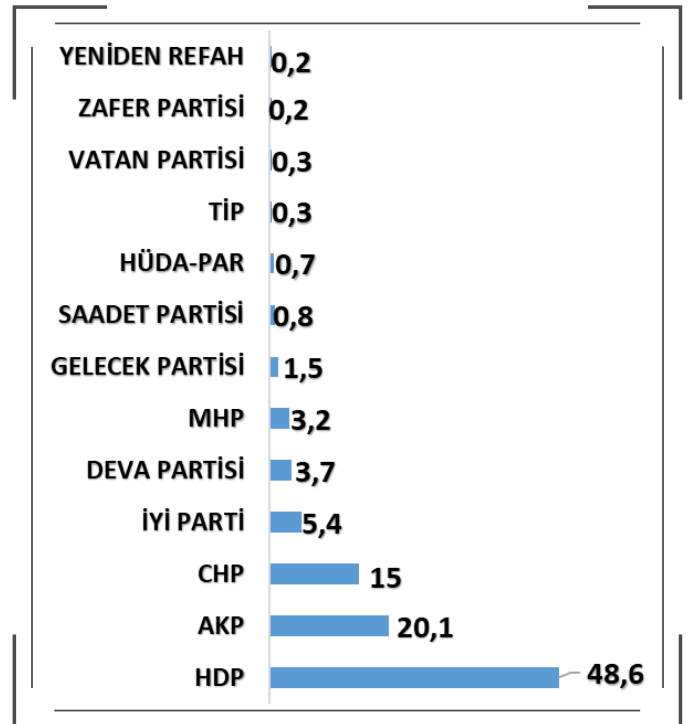
Bu pazar bir genel seçim olursa hangi partiye oy verirsiniz? (%)



“Bu Pazar Bir Genel Seçim Olursa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?” sorusuna ise görüşmecilerin; %39,6’sı HDP, %16,4’ü AKP, %12,3’ü CHP, %4,4’ü İyi Parti, %3’ü Deva Partisi, %2,6’sı MHP, %1,3’ü Gelecek Partisi, %0,7’si Saadet Partisi, %0,6’sı Hüda-Par, %0,3’ü TİP, %0,3’ü Vatan Partisi, %0,2’si Zafer Partisi ve %0,2’si Yeniden Refah derken; %8,4’ü Kararsızım, %9,7’si Oy Kullanmayacağım biçiminde yanıtlar vermişlerdir.

Kararsız ve Oy Kullanmayacaklar dağıtıldıktan sonra

“Kararsız ve Oy Kullanmayacaklar dağıtıldıktan sonra ise oranlar %48,6’sı HDP, %20,1’i AKP, %15’i CHP, %5,4’ü İyi Parti, %3,7’si Deva Partisi, %3,2’si MHP, %1,5’i Gelecek Partisi, %0,8’i Saadet Partisi, %0,7’si Hüda-Par, %0,3’ü TİP, %0,3’ü Vatan Partisi, %0,2’si Zafer Partisi ve %0,2’si Yeniden Refah olmaktadır.

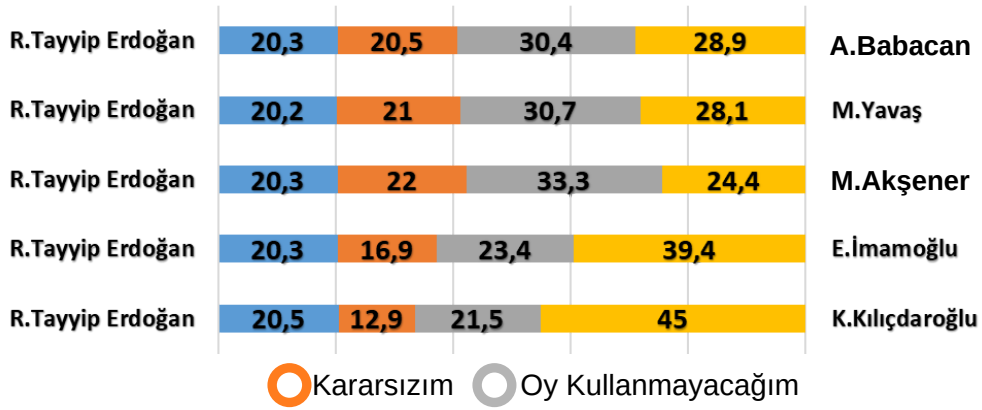


		24 HAZİRAN 2018'DE GERÇEKLEŞEN GENEL SEÇİMLERDE HANGİ PARTİYE OY VERDİNİZ?								TOPLAM	
		AKP	CHP	HDP	MHP	HÜDA-PAR	İYİ PARTİ	SAADET PARTİSİ	Oy Kullanmadım	Diğer	
BU PAZAR BİR GENEL SEÇİM OLURSA HANGİ PARTİYE OY VERİRSİNİZ?	AKP	57,40%			1,80%	11,10%			6,60%	16,40%	
	CHP	5,50%	90,80%	3,50%	3,60%				14,60%	12,30%	
	HDP	4,20%		92,70%					19,80%	39,60%	
	MHP	1,30%			57,10%				0,50%	2,60%	
	HÜDA-PAR	0,30%				88,90%				0,60%	
	İYİ PARTİ	4,20%			16,10%		100,00%	7,70%	2,70%	4,40%	
	SAADET PARTİSİ	0,30%						69,20%		0,70%	
	DEVA PARTİSİ	7,00%	5,10%	0,20%	5,40%			7,70%	2,20%	3,00%	
	GELECEK PARTİSİ	3,90%			1,80%			7,70%	0,50%	1,30%	
	KARARSIZIM	10,70%	1,00%	1,50%	10,70%			7,70%	19,00%	50,00%	8,40%
	OY KULLANMAYACAĞIM	3,90%		1,80%					33,50%	50,00%	9,70%
	TİP		2,00%	0,40%							0,30%
	ZAFER PARTİSİ				3,60%					0,30%	0,20%
	YENİDEN REFAH	0,80%									0,20%
VATAN PARTİSİ	0,50%	1,00%						0,30%		0,30%	
TOPLAM		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	

“Yine 24 Haziran 2018 Genel seçimlerinde

- **AKP'ye** oy verdiğini belirten katılımcıların %57,4'ünün yine **AKP'ye**,
- **CHP'ye** oy verdiğini belirten katılımcıların %90,8'inin yine **CHP'ye**,
- **HDP'ye** oy verdiğini belirten katılımcıların %92,7'sinin yine **HDP'ye**,
- **MHP'ye** Oy verdiğini belirten katılımcıların %57,1'inin **MHP'ye oy vereceği** ölçülmüştür.
- Yine en büyük kararsız seçmen grubunun **AKP ve MHP'de biriktiği**, AKP'ye önceki seçimde oy verenlerin öncelikli olarak ve sırasıyla **Deva, CHP ve HDP'ye belli oranlarda kaydığı** tespit edilmiştir.

Bu pazar bir cumhurbaşkanlığı seçimi olsa, aşağıdaki ikili adaylarda oy verme tercihiniz nasıl olur? (%)



“Bu Pazar Cumhurbaşkanlığı seçimi olsa aşağıdaki iki aday karşınıza gelse hangisine oy verirsiniz?” Sorusuna verilen yanıtlar şöyle;

- %20,5'i **Recep Tayyip Erdoğan**, %45'i **Kemal Kılıçdaroğlu**
- %20,3'ü **Recep Tayyip Erdoğan**, %39,4'ü **Ekrem İmamoğlu**
- %20,3'ü **Recep Tayyip Erdoğan**, %28,9'u **Ali Babacan**,
- %20,2'si **Recep Tayyip Erdoğan**, %28,1'i **Mansur Yavaş**,
- %20,3'ü **Recep Tayyip Erdoğan**, %24,4'ü **Meral Akşener** demişlerdir.
- Görüleceği üzere tüm sunulan olası adaylar bu Pazar seçim olsa R.Tayyip Erdoğan'ı geçmektedir.